

Uddrag af
bemærkninger til lovforslaget
(Folketingstidende 1965-66, Tillæg A, sp. 1877)

Almindelige bemærkninger

Straks efter administrationsrådets nedsættelse i september 1965 anmodede regeringen rådet om at gennemgå de statistiske institutioner. I konsekvens heraf nedsatte rådet i oktober et udvalg til behandling af dette spørgsmål. Udvalget har derpå udarbejdet nærværende lovforslag med tilhørende bemærkninger.

Hovedformålet med det udarbejdede lovforslag er at styrke grundlaget for udarbejdelsen af den offentlige statistik. Hermed stiles mod en mere omfattende dækning af de øgede behov for statistiske oplysninger, som foreligger såvel i erhvervene som hos offentlige myndigheder.

Med dette sigte foreslås, at Det statistiske Departement, der hidtil har varetaget en væsentlig del af statens statistiske opgaver, afløses af en uafhængig central statistisk myndighed med navnet Danmarks Statistik under ledelse af en styrelse og en rigsstatistiker.

Danmarks Statistik skal dels overtage Det statistiske Departements hidtidige funktioner, dels indtage pladsen som den centrale og samordnende faktor i hele den danske statistik. Der skulle hermed sikres en bedre betjening for statistikbrugerne, en rationalisering af statistikproduktionen og en lettelse for dem, der skal levere det statistiske grundmateriale.

Lovforslaget indeholder ændringer i de bestående retsregler på fire områder. Dels med hensyn til den status, der tillægges Danmarks Statistik. Dels vedrørende de for indsamling af statistiske oplysninger nødvendige hjemler. Endvidere ved, at der med lovforslaget tilsigtes en centralisering og rationalisering af statistikproduktionen. Endelig foreslås etableret en særlig statistikservice.

Efter gældende praksis har Det statistiske Departement indtaget en særstilling med hensyn til uafhængighed bl.a. i spørgsmål om valg af arbejdsmetoder og offentliggørelse af statistik. Lovforslaget tilsigter at lovfæste denne hævdundne uafhængighed ved at etablere en organisationsform, hvorved den statistiske centrale myndighed ikke er opbygget som et departement, men under ledelse af en

ret selvstændig og uafhængig styrelse med rigsstatistikerens som formand. Styrelsen træffer bestemmelse om hovedretningslinierne for Danmarks Statistiks virksomhed, godkender budgetforslag og medvirker ved beslutninger om samordning af den danske statistik. En række spørgsmål, der hidtil formelt har været undergivet ministeren, er gennem de beføjelser, der er tillagt styrelsen, undergivet denne.

Rigsstatistikerens varetager den faglige og administrative ledelse af Danmarks Statistik og giver direkte referat til ministeren i de sager, der i henhold til lovgivningen afgøres af ministeren.

For at sikre kontakt mellem Danmarks Statistik og såvel offentlige som private brugere og leverandører af statistiske oplysninger forudsættes nedsat sagkyndige udvalg inden for de enkelte statistikområder.

Et særligt udvalg forudsættes nedsat af økonomiministerens til varetagelse af kontakten mellem Danmarks Statistik og andre offentlige myndigheder.

De nærmere bestemmelser om de opgaver og arbejdsområder, der henlægges under Danmarks Statistik, om beføjelser med henblik på samordning af den danske statistik samt om styrelse m.m. indeholdes i lovforslagets §§ 1-5.

I og med etablering af den foreslåede uafhængige status for den offentlige statistikproduktion er det anset for hensigtsmæssigt at samle og systematisere de bestemmelser og love, der danner grundlaget for den offentlige statistik, der efter forslaget skal administreres af Danmarks Statistik. Reglerne herom indeholdes i lovforslagets §§ 6-12.

I § 6 er udformet særlige regler vedrørende andre offentlige myndigheders pligt til at meddele statistiske oplysninger.

Regler vedrørende folketællinger indeholdes i § 7, medens §§ 8-12 omfatter bestemmelser vedrørende indsamling af oplysninger fra erhvervsdrivende, selskaber, institutioner m.v. §§ 7-11 følger i hovedsagen den bestående retstilstand. § 12 er formuleret med henblik på at kunne imødekomme de ønsker, der bl.a. gennem Det økonomiske Råd er